

Evaluating the presentation of *bla*_{CTX-M}, *bla*_{TEM}, and *bla*_{SHV} resistance genes in *Escherichia coli* isolated from animal food sources in Tonekabon city and determination of their antibiotic resistance profile

Shiva Khajavi¹, Zoheir Heshmatipour², Akram Sadat Tabatabaee Bafroee³

¹ MSc, Department of microbiology, Tonekabon branch, Islamic Azad University, Tonekabon, Iran

² Assistant professor, Department of microbiology, Tonekabon branch, Islamic Azad University, Tonekabon, Iran

³ Assistant professor, Department of Biology, East Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Abstract

Background: prevalence of *E. coli* which produces broad spectrum Beta-lactamases in the category of animals like sheep as well as the risk of its transmission to humans have become a significant concern during recent years. The purpose of the research was to study the presence of genes *bla*_{CTX-M}, *bla*_{TEM} and *bla*_{SHV} in *E. coli* isolates derived from lamb meat in butcheries of Tonekabon city, and to determine the anti-biotic resistance pattern of these isolates.

Materials and methods: 50 samples of lamb meat were randomly collected from butcheries of Tonekabon city and were transferred to laboratory under sterile conditions. The presence of studied genes was examined using PCR technique and proprietary primers. Anti-biotic sensitivity test was conducted using Kirby's disk diffusion method.

Results: Among obtained isolates, 30 isolates were identified as *E. coli*. All 30 isolated (100%) carried the *bla*_{CTX-M} gene and lacked *bla*_{SHV}. *bla*_{CTX-M} was identified in 7 isolates (23.3%). 7 samples (23.3%) were positive for both *bla*_{CTX-M} and *bla*_{TFM}. The analysis of anti-biotic resistance showed that the isolates were resistant against amoxicillin-clavulanic (86/7%), doxycycline and cephadol (10%) and tetracycline (6/7%). On the other hand, all 30 isolates (100%) were susceptible to cefotaxime and ceftazidime, and 28 isolates were susceptible to ceftriaxone.

Conclusion: Isolates susceptible to antibiotics which carrying resistant genes, probably have the potential to become resistant against them. Thus logical usage of antibiotics should be considered more than before.

Keywords: *E. coli*, *bla*_{CTX-M}, *bla*_{TEM}, *bla*_{SHV}, Animal food sources.

Cited as: Khajavi SH, Heshmatipour Z, Tabatabaee Bafroee AS. Evaluating the presentation of *bla*_{CTX-M}, *bla*_{TEM} and *bla*_{SHV} resistance genes in *Escherichia coli* isolated from animal food source in Tonekabon and determination of their antibiotic resistance profile. Medical Science Journal of Islamic Azad University, Tehran Medical Branch 2019; 29(1): 56-63.

Correspondence to: Zoheir Heshmatipour

Tel: +98 9112911915

E-mail: zheshmat@gmail.com

ORCID ID: 0000-0002-7364-0119

Received: 20 May 2018; **Accepted:** 3 Sep 2018

بررسی حضور ژن‌های مقاومت *bla*_{SHV} و *bla*_{TEM}، *bla*_{CTX-M} در اشرشیاکلی های جدا شده از منابع غذایی حیوانی در شهر تنکابن و تعیین الگوی مقاومت آنتی بیوتیکی آنها

شیوا خواجهی^۱، زهیر حشمتی پور^۲، اکرم سادات طباطبایی بفرویی^۳

^۱ دانش آموخته کارشناسی ارشد، گروه میکروبیولوژی، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران

^۲ استادیار، گروه میکروبیولوژی، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران

^۳ استادیار، گروه زیست شناسی، واحد تهران شرق، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

چکیده

سابقه و هدف: شیوع اشرشیا کلی تولیدکننده بتالاکتامازهای وسیع الطیف طی سال‌های اخیر در دسته حیواناتی چون گوسفند و خطر انتقال آنها به انسان به مشکلی بزرگ تبدیل شده است. هدف این تحقیق بررسی وجود ژن‌های *bla*_{SHV} و *bla*_{CTX-M}، *bla*_{TEM} در ایزوله‌های اشرشیا کلی به دست آمده از گوشت‌های گوسفندی قصابی‌های تنکابن و تعیین الگوی مقاومت آنتی بیوتیکی ایزوله‌ها بود. **روش بررسی:** در این تحقیق، ۵۰ نمونه گوشت گوسفندی به روش تصادفی جمع‌آوری شدند و تحت شرایط استریل به آزمایشگاه منتقل شدند. وجود ژن‌های مورد مطالعه با استفاده از تکنیک PCR و پرایمرهای اختصاصی بررسی شد. تست حساسیت آنتی بیوتیکی با استفاده از روش دیسک دیفیوژن کربی بایر انجام شد.

یافته‌ها: ۳۰ ایزوله به عنوان اشرشیا کلی شناسایی شدند. تمامی ۳۰ (۱۰۰٪) ایزوله حامل ژن *bla*_{CTX-M} و فاقد ژن *bla*_{SHV} بودند. ژن *bla*_{TEM} در ۷ (۲۳/۳٪) ایزوله شناسایی شد. ۷ نمونه (۲۳/۳٪) برای هر دو ژن *bla*_{CTX-M} و *bla*_{TEM} مثبت بودند. آنالیز مقاومت آنتی بیوتیکی نشان داد که ایزوله‌ها مقاومت چشمگیری نسبت به آموکسیلین-کلاولانیک (۸۶/۷٪)، دزوکسی سیلین و سفاماندول (۱۰٪) و تتراسایکلین (۶/۷٪) دارند. از طرف دیگر، تمامی ۳۰ (۱۰۰٪) ایزوله به سفوتکسیم و سفنازیدیم و ۲۸ (۹۳/۳٪) ایزوله به سفتریاکسون حساسیت نشان دادند. نتیجه‌گیری: ایزوله‌های حساس به آنتی بیوتیک‌ها که حامل ژن‌های مقاومت به آنها هستند احتمالاً پتانسیل تبدیل به حالت مقاوم را دارند. بنابراین مصرف منطقی آنتی بیوتیک‌ها باید بیش از قبل در نظر گرفته شود.

واژگان کلیدی: اشرشیا کلی، *bla*_{SHV}، *bla*_{TEM}، *bla*_{CTX-M}، منبع غذای حیوانی.

مقدمه

را با مشکلات فراوانی مواجه کرده است. از زمان‌های قبل، آنتی بیوتیک‌های بتالاکتاماز معمول‌ترین درمان‌های عفونت‌های میکروبی محسوب می‌شدند (۱). آنزیم‌های بتالاکتاماز مهم‌ترین عامل مقاومت نسبت به آنتی بیوتیک‌های گروه بتالاکتام در میان باکتری‌های گرم منفی، به خصوص باکتری‌های خانواده انتروباکتریاسه هستند (۲). در سال‌های اخیر، تولید آنزیم‌های بتالاکتاماز وسیع الطیف (ESBL) در میان باکتری‌ها به ویژه باکتری‌های با منشا دامی شیوع فراوانی یافته

امروزه با افزایش مقاومت‌های آنتی بیوتیکی در میان باکتری‌های بیماری‌زا، درمان این دسته از بیماری‌های عفونی

آدرس نویسنده مسئول: تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن، گروه میکروبیولوژی، زهیر حشمتی

پور (email: zshesmat@gmail.com)

ORCID ID: 0000-0002-7364-0119

تاریخ دریافت مقاله: ۹۷/۲/۳۰

تاریخ پذیرش مقاله: ۹۷/۶/۱۲

M در ایزوله‌های اشرشیا کلی جدا شده از منابع غذایی دام شهرستان تنکابن مورد بررسی قرار گرفت.

مواد و روشها

جمع آوری نمونه

در این تحقیق تعداد ۵۰ نمونه گوشت گوسفندی به صورت چرخ کرده، لخم و جگر از قصابی‌های شهر تنکابن جمع آوری شد. نمونه‌ها تحت شرایط استریل و دمای ۴ درجه سانتی‌گراد به آزمایشگاه میکروب‌شناسی دانشگاه آزاد تنکابن منتقل شدند.

جداسازی و شناسایی اشرشیا کلی

جهت غنی‌سازی باکتری اشرشیا کلی، ۵ گرم از هر نمونه بلافاصله پس از ورود به آزمایشگاه به طور مجزا در محیط غنی کننده EC براث (مرک، آلمان) تلقیح شد و در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد به مدت ۲۴ ساعت، انکوبه شد. از کشت‌های غنی شده، رقت‌های سریال تهیه شد و به منظور شناسایی اولیه اشرشیا کلی از هر رقت روی محیط کروم آگار (مرک، آلمان) کشت داده شد. سپس با استفاده از تکنیک‌های استاندارد و متداول میکروبیولوژی مانند بررسی مورفولوژی کلونی‌ها، رنگ آمیزی گرم و تست‌های بیوشیمیایی (تست احیای نیترات، تست اکسیداز، تست تخمیر قند، تست مصرف سیترات، تست تولید H₂S، تست اوره آز، تست Voges-Proskauer، تست Methyl Red، تست فنیل آلانین دامیناز، تست لیزین دکربوکسیلاز) ایزوله‌های اشرشیا کلی شناسایی شدند.

بررسی حضور ژن‌های مقاومت bla_{SHV} و bla_{TEM} ، bla_{CTX-M} در اشرشیا کلی‌های جدا شده با استفاده از واکنش

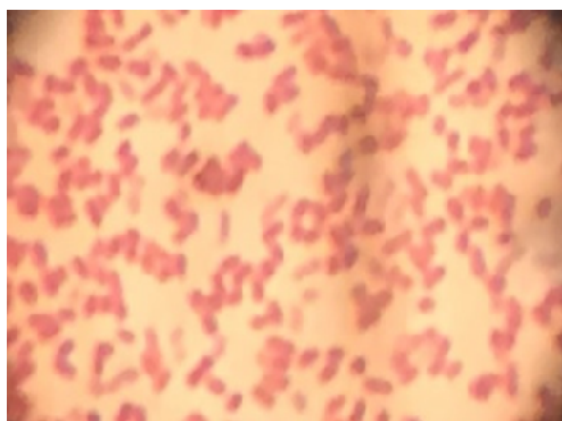
زنجیره‌ای پلیمرز (PCR)

DNA ژنومی از کلونی خالص کشت شبانه ایزوله‌های اشرشیا کلی روی محیط لوریا برتونی (مرک، آلمان) با استفاده از کیت استخراج DNA آنالیتیک (Analytikjena Co.) طبق دستورالعمل شرکت سازنده استخراج شد. سپس غلظت DNA ژنومی به کمک اسپکتروفتومتر Thermo scientific Nano (drop, USA) در طول موج ۲۶۰ نانومتر اندازه‌گیری شد. ایزوله‌های اشرشیا کلی بدست آمده در این تحقیق از نظر وجود ژن‌های bla_{SHV} و bla_{TEM} ، bla_{CTX-M} با استفاده از تکنیک PCR و پرایمرهای اختصاصی ژن‌های مورد نظر مورد بررسی قرار گرفتند (جدول ۱). واکنش PCR برای تشخیص ژن‌های bla_{SHV} و bla_{TEM} ، bla_{CTX-M} در حجم کلی ۲۵ میکرولیتر انجام شد که هر واکنش شامل ۱۲ میکرولیتر ماستر میکس، ۱ میکرولیتر از پرایمرهای ژن مربوطه، یک میکرولیتر از DNA

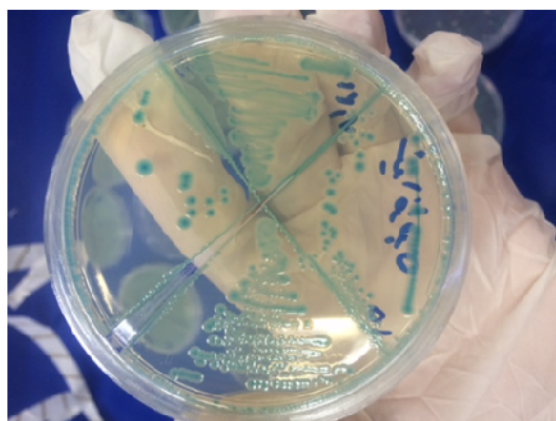
است و این موضوع از لحاظ بهداشت عمومی حائز اهمیت است (۳). اگر چه باکتری‌های مقاوم ابتدا در نمونه‌های انسانی مشاهده شدند، اما شواهد نشان دهنده افزایش پیدایش سویه‌های تولید کننده ESBLs توسط اشرشیا کلی در حیواناتی چون خوک‌ها، اسب‌ها، گربه‌ها، جوجه‌های گوشتی، سگ‌ها، گله‌های گاو و گوسفند است (۴). مصرف بی‌رویه آنتی‌بیوتیک‌های گروه بتالاکتام در دام‌ها و طیور سبب افزایش شیوع سویه‌های باکتریایی مقاوم شده است، به طوری که باکتری‌های مقاوم به وفور از طریق مدفوع دفع شده و با آلوده کردن آب، محصولات گیاهی، گوشت و فرآورده‌های لبنی به انسان منتقل شده و سبب بروز مقاومت و کاهش اثر بخشی آنتی‌بیوتیک‌ها در درمان بیماری‌های انسان می‌شوند. این پراکندگی و پیدایش سویه‌های مقاوم به آنتی‌بیوتیک معضل بزرگی برای سلامت عمومی است که می‌تواند به مصرف کنندگان این گوشت‌ها نیز انتقال یابد (۵). در حال حاضر، ابداع و کاربرد روش‌های اختصاصی برای شناسایی ESBLها به دلیل ضعف در درمان با سفالوسپورین‌های نسل سوم به طور جدی دنبال می‌شود. ESBLها در تقسیم بندی که توسط Bush، Jacoby و Medeiros بر اساس پروفایل سوبسترا، مانع‌کنندگی و خصوصیات فیزیکی نظیر وزن مولکولی و نقطه ایزوالکتریک صورت گرفته است، به چهار گروه اصلی تقسیم بندی می‌شوند. ESBLهای گروه A مهم‌ترین طبقه بندی بتالاکتاماز وسیع‌الطیف هستند که این گروه شامل بتالاکتامازهایی است که فقط در باسیل‌های گرم منفی شرح داده شده‌اند و سبب هیدرولیز پنی سیلین و سفالوسپورین‌های با طیف اثر اندک و وسیع می‌شوند (۶). بیشتر سویه‌های تولید کننده این گروه شامل موتانت‌های TEM-1، TEM-2 و SHV-1 هستند. امروزه بیش از ۹۰ تیپ TEM و بیش از ۲۵ تیپ SHV شناسایی شده است. تیپ‌های TEM و SHV معمولاً اغلب در میان اشرشیا کلی و کلبسیلا پنمونیه و کمتر در میان پروتئوس و پروویدنسیا یافت می‌شوند. برخلاف تیپ‌های TEM و SHV، بتالاکتامازهای CTX اثر تخریبی بیشتری بر آنتی‌بیوتیک‌های سفوتاکسیم و سفتریاکسون نسبت به سفنازیدیم دارند (۷-۹). برای کنترل انتشار بیشتر مقاومت‌ها در دام‌ها توسط سویه‌های انتروباکتریاسه و درمان سریع و مناسب عفونت‌هایی که مشکوک به ارگانیزم‌های مولد بتالاکتامازهای وسیع‌الطیف هستند و همچنین جهت کسب آگاهی بیشتر از میزان شیوع ژن‌های مختلف این آنزیم‌ها در هر منطقه باید بررسی‌های مولکولی صورت گیرد. به همین منظور در مطالعه حاضر وجود ژن‌های SHV، TEM و CTX-

جدول ۱- پرایمرهای اختصاصی ژن های *bla_{SHV}* و *bla_{TEM}.bla_{CTX-M}*

نام ژن	توالی نوکلئوتیدی پرایمر (5' to 3')	سایز قطعات DNA (bp)	منابع
<i>bla_{CTX-M}</i>	F- ATGTGCAGYACCAAGTAARGT R-TGGGTRAARTARGTSACCAGT	590 bp	(۱۹, ۱۸)
<i>bla_{TEM}</i>	F- TCAACATTTCCGTGTCG R- CTGACAGTTACCAATGCTTA	1074 bp	۲۰
<i>bla_{SHV}</i>	F- ATG CGT TAT WTT CGC CTG TGT R- TTA GCG TTG CCA GTG CTC G	1007 bp	۲۱

A

B

شکل ۱- A: مورفولوژی کلونی /شرشیا کلی روی محیط کشت کروموزئیک B: تصویر میکروسکوپی /شرشیا کلی با بزرگنمایی ۱۰۰x

(۱۰). دیسک‌های آنتی بیوتیکی (شرکت پادتن طب ایران) مورد استفاده شامل آزترونام (AZT_{30})، سفوتاکسیم (CTX_{30})، آموکسی سیلین- کلارولانیک اسید (AMC_{10})، جنتامایسین (GM_{10})، تتراسایکلین (TE_{30})، داکسی سایکلین (D_{30})، سفتریکسون (CFX_{30}) سیپروفلوکساسین (CP_5)، نیتروفورانتوئین (FM_{300})، سفاماندول (CM_{30})، ارتاپنم (ETP_{10})، پپراسیلین (PIP_{100})، تازوباکتام (PTZ_{10})، سفازولین (CZ_{30}) و سفتازیدیم (CAZ_{30}) بودند (۱۰). همچنین از سویه /شرشیا کلی ATCC 25922 به عنوان سویه کنترل استفاده شد. در این روش سوسپانسیون باکتریایی معادل کدورت ۰/۵ مک فارلند از هر ایزوله تهیه شد و روی محیط کشت مولر هینتون آگار کشت داده شدند. کشت‌ها پس از دیسک گذاری به مدت ۱۶ تا ۱۸ ساعت در دمای 35 ± 1 درجه سانتی‌گراد گرماگذاری شدند. قطر هاله‌های عدم رشد (mm) تعیین شد و نتایج به صورت حساس، نیمه حساس و مقاوم تفسیر شد.

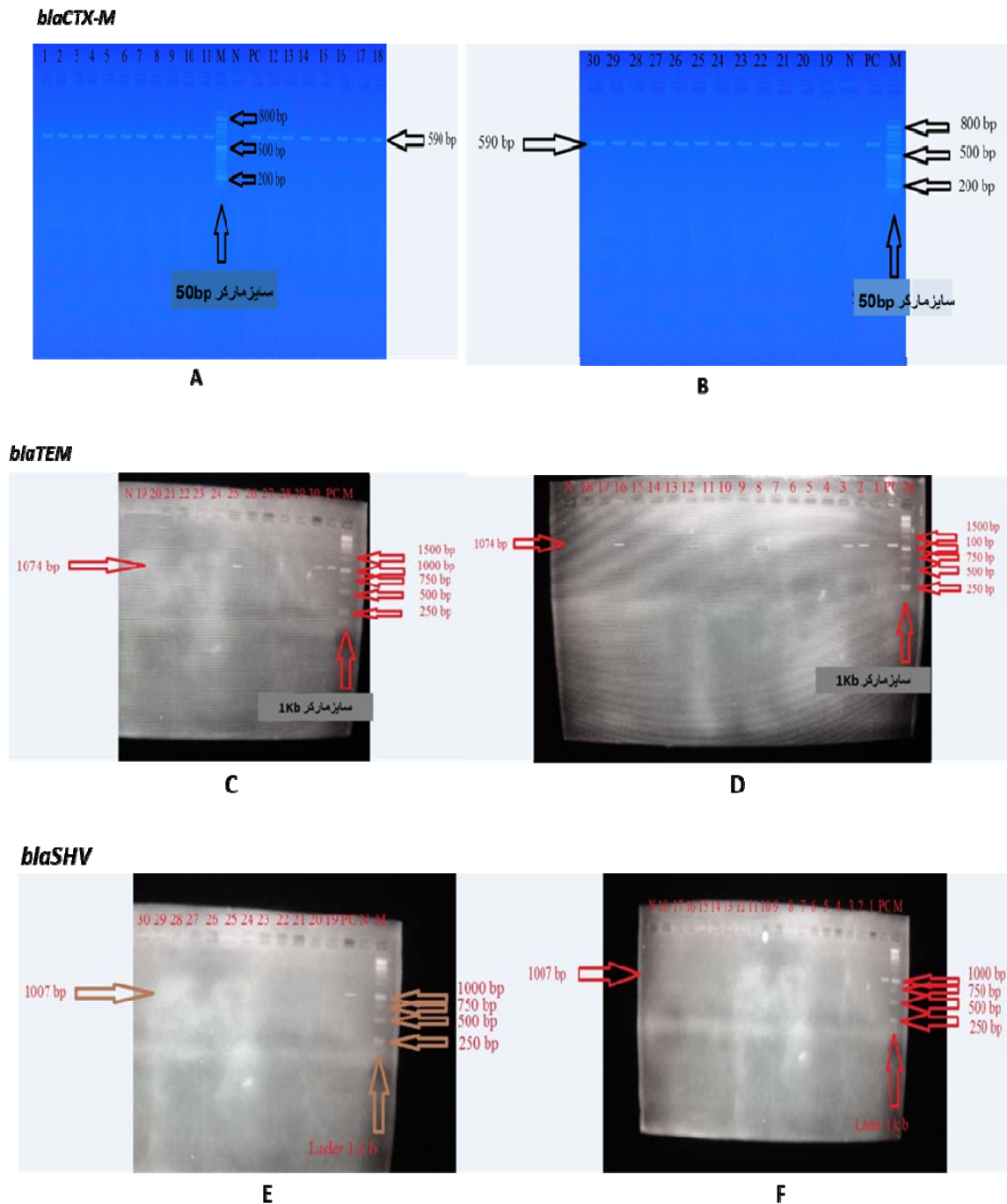
یافته‌ها

در این تحقیق از مجموع ایزوله‌های جدا شده از ۵۰ نمونه گوشت گوسفند جمع آوری شده از قصابی‌های شهر تنکابن، ۳۰ ایزوله به عنوان /شرشیا کلی شناسایی شدند (شکل ۱).

ژنومی و ۱۰ میکرولیتر آب دیونیزه بود. واکنش زنجیره‌ای پلیمرز برای شناسایی ژن‌های بتالاکتامازی در دمای ۹۵ درجه سانتی‌گراد به مدت ۱۰ دقیقه، واسرشت شدن دو رشته در ۹۵ درجه سانتی‌گراد به مدت ۱ دقیقه، اتصال پرایمرها در ۵۸ درجه سانتی‌گراد برای ژن *bla_{CTX-M}* ۵۸/۵ درجه سانتی‌گراد برای ژن‌های *bla_{SHV}* و *bla_{TEM}* به مدت ۱ دقیقه و پلیمریزاسیون در ۷۲ درجه سانتی‌گراد به مدت ۱ دقیقه و در نهایت مرحله طولیل شدن نهایی در ۷۲ درجه سانتی‌گراد به مدت ۱۰ دقیقه صورت گرفت. محصولات PCR با استفاده از تکنیک الکتروفورز روی ژل آگارز ۱/۲٪ در ولتاژ ۸۰ ولت به مدت ۲ ساعت از یکدیگر مجزا شدند. سپس قطعات DNA بعد از رنگ آمیزی با ایتیدیوم بروماید تحت تابش امواج اولتراویوله رویت شدند. همچنین از سویه استاندارد کلبسیلا پنومونیه ATCC 700603 واجد ژن‌های *bla_{SHV}* و *bla_{TEM}.bla_{CTX-M}* به عنوان کنترل مثبت و از /شرشیا کلی ATCC 25922 به عنوان کنترل منفی فاقد ژن‌های موردنظر در این تحقیق مورد استفاده قرار گرفتند.

تعیین حساسیت آنتی بیوتیکی ایزوله‌های /شرشیا کلی

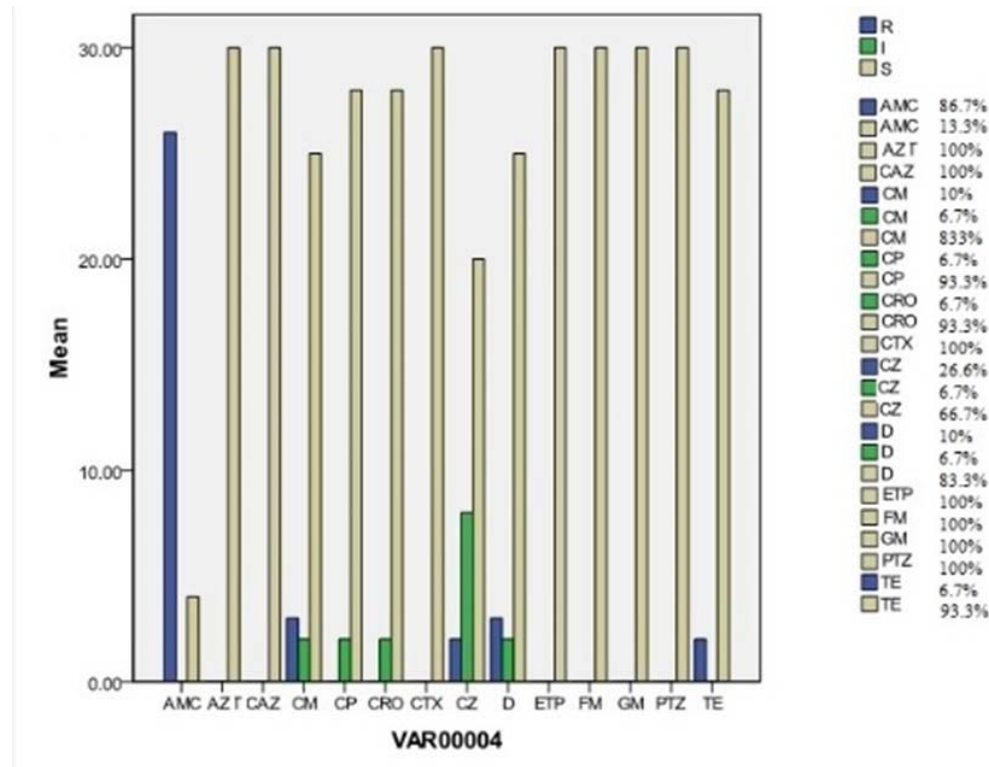
الگوی حساسیت آنتی بیوتیکی ایزوله‌های /شرشیا کلی با استفاده از روش دیسک دیفیوژن (کربی بائر) بر اساس پروتکل سازمان استانداردهای بالینی و آزمایشگاهی (CLSI ۲۰۱۷) تعیین شد

شکل ۲ (A-F) - شناسایی ژنهای *bla_{CTX-M}* (۵۹۰ bp)، *bla_{TEM}* (۱۰۷۴ bp) و *bla_{SHV}* (۱۰۰۷ bp) در ایزوله‌های اشرشیاکلی (۱-۳۰) توسط تکنیک PCR. M: سایز مارکر (DNA ladder)، N: کنترل منفی (اشرشیاکلی ATCC25922) و PC: کنترل مثبت (کلبسیلا پنومونیه ATCC 700603)

ایزوله‌های اشرشیاکلی از نظر وجود ژن‌های *bla_{CTX-M}*، *bla_{TEM}* و *bla_{SHV}* با استفاده از تکنیک PCR و پرایمرهای اختصاصی مورد بررسی قرار گرفتند. بر اساس نتایج ژنوتایپینگ به دست آمده از واکنش PCR که در شکل‌های ۲،

واکنش زنجیره‌ای پلیمرز (PCR) جهت بررسی حضور ژن‌های مقاومت *bla_{CTX-M}*، *bla_{TEM}* و *bla_{SHV}* در اشرشیاکلی‌های جدا شده

نمودار ۱. نمودار ستونی نمونه‌ها بر اساس نوع مقاومت آنتی‌بیوتیک‌ها. سطح افقی نمودار: نام آنتی‌بیوتیک، سطح عمودی نمودار: درصد ایزوله‌های /شرشیا کلی مقاوم و حساس به هر آنتی‌بیوتیک، R(رنگ آبی): مقاوم، I(رنگ سبز): نیمه حساس، S(رنگ خاکستری): حساس

بحث

مقاومت آنتی‌بیوتیکی، سالانه هزینه‌های گزافی به سیستم‌های بهداشتی کشور تحمیل می‌کند. از طرفی، مطالعات فراوانی مشخص کرده‌اند که ژن‌های مقاومت از طریق زنجیره غذایی یا به صورت تماس مستقیم با انسان و حیوانات منتشر می‌شوند. اطلاعات درباره باکتری‌های تولیدکننده بتالاکتامازهای وسیع الطیف در غذاهایی که از حیوانات در ایران تهیه می‌شوند بسیار محدود است (۴، ۱۱). بنابراین بررسی وجود اشرشیا کلی تولیدکننده بتالاکتامازهای وسیع الطیف در منابع غذایی حیوانی و تعیین الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی آنها به عنوان هدف عالی این پژوهش در نظر گرفته شد.

در این مطالعه، ۳۰ ایزوله اشرشیا کلی به دست آمده از ۵۰ نمونه گوشت گوسفندی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج بررسی ژنوتیپی ایزوله‌ها از نظر وجود ژن‌های مولد بتالاکتامازهای وسیع الطیف مورد نظر نشان داد که ژن *bla*_{CTX-M} در تمامی ایزوله‌ها و ژن *bla*_{TEM} تنها در ۷ ایزوله وجود داشت ولی ژن *bla*_{SHV} در هیچ یک از ایزوله‌ها شناسایی نشد. در تحقیقی که توسط پترنل و همکارانش در سال ۲۰۱۴ صورت گرفت، در

۳ و ۴ نشان داده شده‌اند، تمامی ایزوله‌ها (۱۰۰٪) دارای ژن *bla*_{CTX-M} و ۷ (۲۳/۳٪) ایزوله دربرگیرنده ژن *bla*_{TEM} بودند، در عوض هیچ یک از ایزوله‌ها واجد ژن *bla*_{SHV} نبودند. از طرف دیگر ۳/۲۳٪ ایزوله‌ها در برگیرنده هر دو ژن مولد بتالاکتامازهای وسیع الطیف *bla*_{CTX-M} و *bla*_{TEM} بودند.

الگوی حساسیت و مقاومت آنتی‌بیوتیکی

نتایج حساسیت آنتی‌بیوتیکی ایزوله‌های به دست آمده، بر اساس تعیین قطر هاله عدم رشد مطابق پروتکل استاندارد (۲۰۱۷) CLSI نشان داد، تمامی ۳۰ ایزوله /شرشیا کلی حساس به آنتی‌بیوتیک‌های آرترونام، سفوتاکسیم، ارتاپنم، جنتامایسین، نیتروفورانتوئین، پیپراسیلین، تازوباکتام و سفتازیدیم بودند. در حالی که، ۲۶ ایزوله به آموکسیلین-کلاولانیک اسید، ۳ ایزوله به داکسی‌سیلین، ۲ ایزوله به تتراسایکلین، ۳ ایزوله به سفاماندول و ۲ ایزوله به سفازولین مقاومت نشان دادند (نمودار ۱).

۲۰ نمونه از مجموع ۱۰۰ نمونه گوشت چرخ کرده، تعداد ۲۴ سویه اشرشیا کولای جدا سازی شد که بیشتر این سویه‌ها حامل ژن bla_{CTX-M} بودند (۱۲). آگرس و همکارانش در سال ۲۰۱۱ در استرالیا، میزان حضور ژن bla_{CTX-M} را در بین گوشت‌های خوک، ۶۶٪ گزارش کردند و در گوشت ماکیان وارداتی بیشترین میزان، مربوط به ژن‌های bla_{CMY-2} (۴۸٪)، bla_{CTX-M} (۲۵٪) و bla_{SHV} (۱۶٪) بود (۱۳). نتایج تست آنتی بیوگرام صورت گرفته در این مطالعه نشان داد که میزان مقاومت علیه آموکسی سیلین-کلاولانیک اسید ۸۶/۷٪، داکسی سایکلین ۱۰٪، تتراسایکلین ۶/۷٪، سفماندول ۱۰٪ و سفازولین ۶/۷٪ بود. ولی ۱۰٪ ایزوله‌ها نسبت به آنتی بیوتیک‌های آزترونام، سفوتاکسیم، ارتاپنم، جنتامایسین، نیتروفوران‌توئین، پیراسیلین، تازوپاکتام و سفنازیدیم حساسیت نشان دادند. مطالعات مختلف در این رابطه نیز نتایج متفاوتی را ارائه دادند (۱۷-۱۴). دلایل تفاوت نتایج الگوی حساسیت و مقاومت آنتی بیوتیکی و حضور ژن‌های بتالاکتامازی در مطالعات مختلف این است که نوع و میزان مصرف آنتی بیوتیک‌ها در مناطق مختلف متفاوت است و نوع جهشی که باعث مقاومت در این ژن‌ها می‌شود بر حسب مناطق جغرافیایی می‌تواند متفاوت باشد.

در مطالعه حاضر، ایزوله‌های به دست آمده با وجود حساسیت نسبت به سومین نسل سفالوسپورین‌ها (سفوتاکسیم، سفنازیدیم)، دربرگیرنده ژن‌های مولد بتالاکتامازهای وسیع الطیف (bla_{TEM} , bla_{CTX-M}) بودند. این رخداد نشان می‌دهد که باکتری‌ها می‌توانند مخازنی از ژن‌های مقاومت به آنتی بیوتیک باشند که ما نسبت به آنها آگاه نیستیم و از طریق روش‌های فنوتیپی نیز قابل تشخیص نیستند. یزدی و همکارانش نیز در سال ۲۰۱۰ نشان دادند که تعدادی از ایزوله‌های اشرشیاکلی اوروپاتوزنیک حساس به سفالوسپورین-

های نسل سوم، حامل ژن‌های مولد بتالاکتامازهای وسیع الطیف (bla_{TEM} , bla_{SHV}) هستند (۱۸). روجو فرناندو جوز مارتینز نیز در سال ۲۰۱۱ خاموشی بالقوه ژن‌های مقاومت bla_{OXA-2} و $tetA$ روی پلاسمید pVE46 ایزوله‌های اشرشیا کولای به دست آمده از گوشت خوک را گزارش دادند که با وجود دارا بودن پلاسمید حامل این ژن‌های مقاومت هیچ تظاهر فنوتیپی نشان ندادند (۱۹). دکتر الکس اونیل عضو مرکز تحقیقات بیولوژی مولکولی دانشگاه لیدز انگلستان، این پدیده که برخی باکتری‌ها نسبت به آنتی بیوتیک‌هایی حساسیت نشان می‌دهند، ولی حامل ژن‌های مقاومت به آن آنتی‌بیوتیک‌ها هستند را "خاموش شدن مقاومت آنتی بیوتیکی توسط جهش 'silencing of antibiotic resistance by mutation' (SARM) " نامید (۲۰). رخدادی که نگرانی قابل توجهی را به همراه دارد؛ زیرا، این دسته از باکتری‌ها این پتانسیل را دارند که به سرعت از حالت حساس به مقاوم تبدیل شوند (۲۱). بنابراین در ارتباط با این مسئله باید مطالعات بیشتر و عمیق‌تری صورت گیرد که لازمه آن جمع‌آوری نمونه‌های مختلف با منشا حیوانی به صورت دوره‌ای از مناطق جغرافیایی متفاوت و بررسی الگوی مقاومت و حساسیت آنتی بیوتیکی ایزوله‌ها نسبت آنتی بیوتیک‌های رایج از نظر ژنوتیپی و فنوتیپی است. با وجود اینکه ایزوله‌های به دست آمده از نظر فنوتیپی قادر به تولید بتالاکتامازهای وسیع الطیف نبودند، اما به دلیل اینکه حامل ژن‌های مقاومت به بتالاکتامه‌های وسیع الطیف هستند و امکان انتقال این ژن‌ها بین سایر سویه‌ها و گونه‌های باکتریایی در جامعه وجود دارد، به عنوان زنگ خطر جدی برای بروز مقاومت‌های وسیع و چندگانه و انتشار آنها بین انسان و حیوان محسوب می‌شوند. لذا آزمون حساسیت ضد میکروبی باید برای هر دامداری مستقلاً پیش از تجویز آنتی باکتریال‌ها انجام شود.

REFERENCES

- Martinez JL. Environmental pollution by antibiotics and by antibiotic resistance determinants. *Environ Pollut* 2009;157:2893-902.
- Davies J, Davies D. Origins and evolution of antibiotic resistance. *Microbiol Mol Biol Rev* 2010;74:417-33.
- Salleem RB, Slama KB, Estepa V, Jouini A, Gharsa H, Klibi N, et al. Prevalence and characterisation of extended-spectrum beta-lactamase (ESBL)-producing *Escherichia coli* isolates in healthy volunteers in Tunisia. *Eur J Clin Microbiol Infect Dis* 2012;31:1511-6.
- Geser N, Stephan R, Hächler H. Occurrence and characteristics of extended-spectrum β -lactamase (ESBL) producing Enterobacteriaceae in food producing animals, minced meat and raw milk. *BMC Vet Res* 2012;8:1.
- Ewers C, Bethe A, Semmler T, Guenther S, Wieler LH. Extended-spectrum β -lactamase-producing and AmpC-producing *Escherichia coli* from livestock and companion animals, and their putative impact on public health: a global perspective. *Clin Microbiol Infect* 2012;18:646-55.
- Branger C, Zamfir O, Geoffroy S, Laurans G, Arlet G, Thien HV, et al. Genetic background of *Escherichia coli* and extended-spectrum beta-lactamase type. *Emerg Infect Dis* 2005;11:54-61.

7. Shaikh S, Fatima J, Shakil S, Rizvi SMD, Kamal MA. Antibiotic resistance and extended spectrum beta-lactamases: Types, epidemiology and treatment. Saudi J Biol Sci 2015;22:90-101.
8. Livermore D. Defining an extended-spectrum β -lactamase. Clin Microbiol Infect 2008;14:3-10.
9. Bush K. Extended-spectrum β -lactamases in North America, 1987-2006. Clin Microbiol Infect 2008;14:134-43.
10. Melvin P. Performance Standards for Antimicrobial Susceptibility Testing. 27th ed. 2017.
11. Carattoli A. Animal reservoirs for extended spectrum β -lactamase producers. Clin Microbiol Infect 2008;14:117-23.
12. Petternel CH, Galler H, Zarfel G, Luxner J, Haas D, Grisold A. Isolation bacteria from minced meat in Austria. 2014.
13. Agersø Y, Aarestrup FM, Pedersen K, Seyfarth AM, Struve T, Hasman H. Prevalence of extended-spectrum cephalosporinase (ESC)-producing *Escherichia coli* in Danish slaughter pigs and retail meat identified by selective enrichment and association with cephalosporin usage. J Antimicrob Chemother 2012;67:582-8.
14. Bonyadian M, Ebrahimi A, Jamali M. Study on the antibiotic resistance of *E.coli* isolated from raw milk and unpasteurized cheese and survey on resistance transmission to *E.coli* O2:K12. J Vet Clin Sci 2013;7:25-31.
15. Haghghi KP, Ali Nezhad I. Antibacterial resistance patterns of *Escherichia coli* isolated from broilers coli bacillosis of broilers chicks in golestan province. J Vet Clin Res 2010;1:39-47.
16. Schmid A, Hörmansdorfer S, Messelhäusser U, Käsbohrer A, Sauter-Louis C, Mansfeld R. Prevalence of extended-spectrum β -lactamase-producing *Escherichia coli* on Bavarian dairy and beef cattle farms. Appl Environ Microbiol 2013;7:3027-32.
17. Kala A, Kahler C, Pfeifer Y, Schwab F, Kuhn K, Balau V, et al. High prevalence of extended-spectrum-beta-lactamase producing *Enterobacteriaceae* in organic and conventional retail chicken meat, Germany. J Antimicrob Chemother 2012;67:2631-4.
18. Yazdi M, Nazemi A, Mirinargasi M, Jafarpour M, Sharifi SH. Genotypic versus Phenotypic methods to detect Extended-Spectrum Beta-Lactamases (ESBLs) in Uropathogenic *Escherichia coli*. Annals Biol Res 2012;3:2454-8.
19. Martinez JL, Rojo F. Metabolic regulation of antibiotic resistance. FEMS Microbiol Rev 2011;35:768-89.
20. O'Neil AJ. 'Silent' antibiotic resistance genes: an overlooked issue of considerable importance in antibacterial chemotherapy, 2017.
21. Enne VI, A. Delsol A, M. Roe J, M. Bennett P. Evidence of Antibiotic Resistance Gene Silencing in *Escherichia coli*. Antimicrob Agents Chemother 2006;50:3003-10.